

ОТНОСНО: Становище по Проект на система за прием в първи клас в общинските училища на територията на Столична община

Уважаеми г-жо Илиева, г-н Чобанов

Намирам, че предложеният Проект на система за прием в първи клас в общинските училища на територията на Столична община е напълно несправедлив и немотивиран и не решава проблемите от предишни години:

- в частта с предложените „прилежащи райони“;
- в частта с подреждането на деца, когато броят на кандидатствалите за прием деца надхвърля броя на местата в училището.
- Премахването на допълнителния социален критерий за многодетните семейства

Конкретните ми възражения срещу посочените части от проекта са следните:

1. ВЪЗРАЖЕНИЕ СРЕЩУ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРИЛЕЖАЩИ РАЙОНИ

1) Въвеждането на отделен прилежащ район за всяко отделно училище е немотивирано и неадекватно.

Принципът „едно училище – отделен прилежащ“ район води до допълнително ограничение при кандидатстването - един ученик ползва предимство за кандидатстване само в едно училище. Това закрепостява децата да имат възможност да учат само в едно училище, без каквато и да било реална възможност за алтернатива. Този вид “закрепостяване” не е заложено и в Наредбата на МОН, която не съдържа каквито и да било правила или ограничения относно територията на прилежащия район. Също така, Наредбата не съдържа ограничение за две или повече училища да бъде определен един прилежащ район.

С други думи, няма законово изискване за въвеждане на подобно „закрепостяване“.

Проектът не отговаря на въпроса какво ще стане, ако детето не бъде класирано (и прието) нито в училището в прилежащия район (поради несъразмерен брой желаещи), нито в друго училище (напълно реалистичен сценарий).

2) Предложените прилежащи райони и принципът „един първокласник – едно училище“ противоречат на чл. 12, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, който предвижда, че гражданите упражняват правото на образование:

- съобразно СВОИТЕ ПРЕДПОЧИТАНИЯ и възможности,
- в детска градина или в училище по техен ИЗБОР.

Според предложените прилежащи райони, децата ни ще упражняват правото си на образование в училище, определено според предпочитанията и по избор на РАБОТНАТА ГРУПА, разработила Проекта.

3) Предложените прилежащи райони не уреждат по никакъв начин ситуацията на семейства с две и повече деца, едното от които е прието по преди действащите правила за прием в първи клас.

4) Границите на прилежащите райони са определени ПРОИЗВОЛНО и се променят всяка година в последния момент според неизвестно какви критерии и обстоятелства.

7) Изключително неприятно за всички участници в процеса е че освен липсата на ясни правила за прием, то тези правила биват променяни в последната възможна минута всяка година.

8) Прозрачност на процеса по кандидатстване и оценяване на кандидатурите по критерии.

По никакъв начин не се говори и не се работи за повишаване на прозрачността на процеса по кандидатстване и оценяване на кандидатурите по критерии. Считаю, че внедряването на електронна система за прием на първокласници, подобно на тази за детските градини е задължително с оглед на намаляване на риска от погрешно оценяване и класиране, намаляване на риска от корупционни практики и т.н.

2. ВЪЗРАЖЕНИЕ СРЕЩУ ПРЕДЛОЖЕНИЯ РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ КРИТЕРИИ

1) Ред за прилагане на критериите

Всъщност предложената система не предвижда какъвто и да било ред при прилагане на допълнителните критерии.

Липсва каквато и да било процедура за класиране и прием на децата, които след прилагането на допълнителните критерии имат равен брой точки.

Вероятно се предполага, че този въпрос ще се решава от директорите по тяхно свободно усмотрение.

2) Отпадане на допълнителния критерий за многодетни семейства

Считаю за грешка отпадането на допълнителния критерий за многодетните семейства. Едва ли са толкова много в гр. София, за да се считат за заплаха за приема на останалите деца, нито пък може да се манипулира този критерий недобросъвестно. Да не коментираме и липсата на каквито и да било предимства, които би трябвало да “стимулират” семействата за по-голяма раждаемост.

Вместо да се реши един изключително наболял и дългогодишен проблем, Проектът създава допълнителни неясноти и прехвърля (както винаги) в тежест на родителите неспособността на държавата и в частност на общината да осигури равен достъп до качествено училищно образование.

Не се коментират изобщо причините защо едно училище е желано от толкова много родители от различни райони, а други не са. Анализ на състоянието на общинските училища и мерки за повишаване на качеството на образование би било мярка в тази посока.

Същевременно използвам настоящото, за да призова СО да впрегне всички усилия, да изиска съдействие от МОН, РУО, засегнатите граждани и да намери дългосрочно и адекватно решение на този остър и болезнен проблем.

Намирам, че единственото непосредствено решение за приема за 2018/2019 г. е **прилежащият район да съвпада с административния район, в който попада училището.** Така хората ще имат избор между няколко училища и поне някаква сигурност, че децата им ще бъдат приети в първи клас.

С уважение

Станимира Ганева, юрисконсулт, майка на три деца